

Sak 4 : Dispensasjon fra fullcertordningen.

Bakgrunn:

Fullcertordningen i NKKs utstillingsregler (pkt. 11.13) ble vedtatt på RS 2014, og gjort gjeldende fra 1.januar 2015. Regelen ble innført på grunnlag av innlegg fra raseklubber med store raser (mange hunder) (særlig gruppe 8) hvor det hadde utviklet seg en uformell regel (gruppepress) som tilsa at hunder som hadde oppnådd tilstrekkelig med Cert(ifikater) for å oppnå championat, men pga. ung alder eller liknende ikke kunne få championatet, ikke kunne melde på til utstilling. Dette for ikke å «sperre for» at andre hunder kunne oppnå Cert de trenger for oppnåelse av championat.

Berner sennenhund er også en stor rase, og vi er kjent med at det tidligere kunne være eiere med svært bra hunder som lot være å dra på utstilling, fordi de visste at de ikke fikk topplasseringer på grunn av at det var bedre hunder der med eiere hvis hovedinteresse var å stille hund.

Flere (de fleste) raseklubbene var mot den nye ordningen (deriblant NBSK), men fikk stemmetallet imot seg.

Regelen pkt. 11-13 (fullcertordningen) lyder:

«Hunder som er fullcertet kan ikke motta Cert. Med fullcertet menes hund som ikke kan nyttiggjøre seg Certet for oppnåelse av utstillingschampionat. Certet utdeles til beste hund i «Beste hannhund/tispeklasse», plassert eller uplassert, som ikke verken er norsk utstillingschampion eller fullcertet. Dersom Cert ved en feiltakelse tildeles fullcertet hund, overføres Certet til rett hund når feilen oppdages.»

Ordningen har ført til mye misnøye, og på RS 2017 fremmet flere raseklubber saken på nytt, med krav om at regelen ble tilbakeført til slik den var i reglene av 2014.

Bakgrunnen for kravet var at forslagsstillerne fryktet at ordningen vil føre til redusert championatverdi for den enkelte rase, og at tittelen Norsk Utstillingschampion ville miste status i og med at flere hunder kan bli champion. Slik ordningen fungerer i dag kan uplasserte hunder med CK bli ropt tilbake i utstillingsringen for å få certifikatet, fordi alle de andre er fullcertet. Dermed vil det ikke være den best plasserte hunden (som ikke er champion) som får Certet.

Det samme har blitt hevdet av utstillere og oppdrettere i NBSK.

I sin saksutredning til representantskapet (RS) framholdt NKK at ordningen hadde vart så kort tid at det ikke var gjort noen undersøkelse av virkningene.

NKK viste i sin saksframstilling til at statistisk var økningen av championer er liten. Sett i lys av at de fleste klubbene hadde hatt spesialer med ekstra storcert under European Dog Show i 2015, mente NKK økningen sannsynligvis et resultat av dette.

Etter drøftingene på RS ble vedtaket som følger:

«Fullcertordningen opprettholdes, men raseklubber/forbund kan søke særkomite for utstilling om fritak for ordningen.»

Som følge av vedtaket måtte NKKS særkomite for utstilling komme med retningslinjer. Og de har i møte 19.12.2017, sak 64/17, besluttet følgende retningslinjer knyttet til fritak fra fullcertordningen:

- Raseklubber som ønsker fritak fra fullcertordningen for sin/sine rase/r må behandle dette som sak på sitt årsmøte/generalforsamling.

- Fatter årsmøtet/generalforsamlingen flertallsvedtak for at det ikke er ønskelig å opprettholde fullcertordning for klubbens rase/raser, kan søknad om fritak sendes NKKs særkomite v/NKKs administrasjon. Vedtaket må fremkomme tydelig i protokollen fra årsmøtet/generalforsamlingen.
  - Gitt gyldig vedtak i raseklubbens årsmøte/generalforsamling gis det fritak fra fullcertordningen fra 1. januar påfølgende år.
  - Fritak fra fullcertordning vil være gyldig i minst 3 år etter iverksettelse.
  - Eventuell gjeninnføring av fullcertordning etter minst 3 års virketid må vedtas av raseklubbens årsmøte/generalforsamling. Eventuelt slik at Raseklubber som ønsker fritak fra fullcertordning for sin/sine rase/r må behandle dette som sak på sitt årsmøte/generalforsamling.
-

Før RS 2017 sendte styret i NBSK saken til høring i avdelinger og utstillingskomiteen. Svarene viste at klubben var delt i synet på fullcertordningen.

Ulike argumenter er kommet fram, de fleste de samme som andre klubber har hevdet:

- Lettere å bli champion, redusert kvalitet på championene og dermed redusert verdi.
- Tittelen Norsk Utstillingschampion vil miste verdi.
- Ikke alle land har samme krav til dommerutdanningen. Ikke alle dommere har god nok kjennskap til rasen, og kan gi CK til en hund som ikke holder kvaliteten. Denne hunden kan i neste omgang få Certet, hvis de foran er fullcertet.
- Reglene kan være vanskelige å forstå og håndheve.
- Feil hund har fått Certet.
- Ofte ekstra premie til Cert vinneren, men ikke til de hundene som står først.
- Godt å slippe «Cert-sankerne». Med fullcertordningen kan også andre hunder få Cert.
- Mer interessant å gå på utstilling.

Lettere å bli champion

Det har vært hevdet at det vil bli lettere å bli champion med fullcertordningen, i og med at flere hunder vil få Certet. Så langt er det ingen undersøkelser eller registreringer som underbygger at dette er tilfelle. For å få championattittelen er det fortsatt slik at hunden må ha ett storcert, noe som setter en begrensning på hvor mange hunder som får tittelen Norsk Utstillingschampion. Forskjellen er at det blir flere å velge mellom, og at kvaliteten for noen kanskje ikke er så høy. Men det er heller ikke de som vanligvis får storcertet. Storcert deles ut på NKKs internasjonale utstillinger og på klubbens nasjonale spesialutstilling (Pinsetreffet). Til de internasjonale utstillingene kommer det også utenlandske hunder som jakter på certet.

Som statistikken til NKK viser har det bare vært en liten økning i antall championer på landsbasis siden 2014 (alle raser). Noen lignende statistikk er ikke gjennomført i NBSK, og det har heller ingen hensikt, da materialet ville bli for lite til at en kan feste lit til det.

Dommeravgjørelser

Vi har hørt kommentarer fra både klubber og utstillere at en del land synes å ha lavere krav til dommerutdanningen enn de nordiske landene. Det er blant annet mange svært unge allroundere. Med de kompetansekrav som stilles til de nordiske dommerne, hadde det knapt vært mulig å være ferdigutdannet så tidlig. Det må bemerkes at en god del av de unge dommerne er meget dyktige, men en kan også få noen som ikke har god nok kunnskap om vår rase, og heller ikke om hvordan gangen i utstillingen er. Dette setter ekstra krav til god informasjon fra arrangør og ringsekretær.

Det skal også bemerkes at det subjektivt synes som det også er flere nordiske dommere, og eldre velrennomerte dommere fra andre land, som har et «sært» syn på en del raser, der det blir rare vinnergrupperinger.

Kommentarer vi har hørt, men ikke fått verifisert, er at en del dommere har reagert på uttalelser om at kvaliteten på championene går ned med fullcertordningen. De mener dette er å mistro dommernes kompetanse.

Tolking av reglene

I utstillingsreglene pkt. 11.13 heter det: «*Hunder som er fullcertet kan ikke motta Cert. Med fullcertet menes hund som ikke kan nyttegjøre seg sertifikatet for oppnåelse av utstillingschampionat*»

Slik dette blir tolket er en hund mellom 9 og 24 mnd. fullcertet på en liten utstilling hvis den har to små Cert/store Cert, eller ett stort og ett lite. For å være fullcertet på en utstilling som deler ut storcert, må ett av de to Certene være stort. I championatreglene står det samtidig at Certene som fører til championatet, skal være tildelt av tre forskjellige dommere. Det vil si at en «fullcertet» hund når den blir gammel nok, ikke vil kunne ha direkte nytte av et nytt Cert for samme dommer etter fylte 24 måneder, men må vente til neste mulighet, noe som kan ta noe tid i områder det er lenge og langt mellom utstillingene. Dette vil gjelde selv om vi ikke har fullcert ordningen. Første gjeldende Cert må tildeles av en dommer som en ikke har gjeldende Cert fra allerede.

Mer rettferdig når hunden ikke kan sanke cert og hvem har nytte av det

Mange utstillere hilste fullcertordningen velkommen. De var lei av å stå bak den hunden som alltid vant, og som hadde en håndfull eller flere Cert. Ordningen regulerte hvor mange Cert en hund kunne ta i junior- og unghund- perioden. Den beste hunden kunne vinne, mens Certet gikk til den beste som ikke var fullcertet. Det samme gjorde oftest også premien.

Det er forståelig at det som utstiller er hyggeligere å få et Cert enn å ikke noe, selv om noen også opplever det som å «arve» et. Men likevel må kvalitetsbedømmelsen av hunder handle om hunden og dennes kvalitet, ikke eierens behov for å tilegne seg et Cert med hunden som ikke er best.

Vurdering:

Denne saken har mange fasetter, og ulike meninger. Ut fra den informasjon styret har så langt, har det ikke vært mulig å trekke noen konklusjon om hva som er riktig å gjøre. Dersom NBSK skal søke om dispensasjon fra pkt 11.13, må saken behandles på årsmøtet (jmf vedtaket om retningslinjer fra NKKs særkomite for utstilling). Saken krever en grundig drøfting før beslutning tas.

Styret ønsker debatt, og fremmer derfor saken for SU uten forslag til vedtak.